

Projekta ATLAS ietvaros Latvijā ierīkotas piecas demonstrējumu stacijas

Pētniecības un inovāciju Atbalsta programmas "Horizon 2020" projekta ATLAS ietvaros piecās Latvijas dārzkopības saimniecībās uzstādītas meteoroloģisko un vides datu ieguves iekārtas.

ATLAS demonstrējumu stacijas ierīkotas:

- krūmmelleņu dārzā SIA „Arosa-R”;
- ābeļdārzā zemnieku saimniecībā „Eglāji”;
- ogu audzēšanas un pārstrādes uzņēmuma SIA “Very Berry” ogu laukos;
- bioloģiski sertificētā dārzkopības un augļkopības saimniecībā „Puteņi”;
- SIA „Krogzeme” - bioloģiski sertificētā upeņu komercdārzā.

Iekārtas galvenais modulis ietver pamata sensoru komplektu, kas nosaka temperatūru, atmosfēras spiedienu, gaisa mitrumu, kā arī tādus rādītājus kā augsnes mitrumu, temperatūru, no augsnes iztvaikotā un augiem transpirētā ūdens daudzumu u.c. Caur datu savācēju dati tiek pārraidīti uz mākoņserveri.

Ikvienam interesentam ir iespēja piekļūt rādījumiem, reģistrējoties <https://www.weatherlink.com>. Sīkāka informācija par reģistrēšanos atrodama <http://www.zdsoft.lv/zdsoft/atlas/>.

Pēc reģistrēšanās demonstrējumu stacijas tiks pievienotas lietotāja profilam un būs iespēja redzēt gan šīs 5 demonstrējumu stacijas, gan vēl tūkstošiem citu staciju visā pasaulē, t.sk. Latvijā vairāk kā piecdesmit. Informācija par to, kā darboties ar demonstrējumu stacijām, pamazām tiks papildināta!

Plašāk par saimniecībām, kurās izvietotas ATLAS demonstrējumu stacijas

Krūmmelleņu audzētava „Arosa-R”

SIA „Arosa-R” (<https://www.mellenes.lv/lv/home>) ir ģimenes uzņēmums, kurš nodarbojas ar lielogu krūmmelleņu un to stādu audzēšanu vairākos izstrādātos purva laukos. Uzņēmums tika dibināts 2001. gadā, šobrīd dārzs aizņem vairāk kā 70 hektārus.

Stādu materiāli tika iepirkti no vadošajām ASV stādu audzētavām atbilstoši Latvijas klimatiskajiem apstākļiem. Šķirņu apjoma proporcijas 60% ‘Blue Ray’, 10% ‘Patriot’, 7,5% ‘Blue Gold’, 7,5% ‘Toro’, 7,5% ‘Blue Crop’, 7,5% ‘Duke’.

Saimnieki: viena no pieredzējušākajām augļkopēm, Latvijas Augļkopju asociācijas vadītāja Māra Rudzāte ar dēlu Mārtiņu.

Atrašanās vieta: „Melnā oga”, Līvberzes pagasts, Jelgavas novads.

Zemnieku saimniecība „Eglāji”

Zemnieku saimniecība "Eglāji" (<https://www.facebook.com/pages/category/Home-Improvement/Zs-Egl%C4%81ji-199281140134738/>) ar ābolu audzēšanu un realizāciju nodarbojas jau vairāk kā divdesmit gadus, apsaimniekojot 12 ha plašu ābeļdārzu ar dažāda vecuma ābeļu stādījumiem. Ābeļdārzs tiek uzskatīts par vienu no skaistākajiem Latvijā, tas plešas Kurzemes paugurainajā apvidū. Tajā aug ap 30 dažādu šķirņu ābeļu, kuras labi pārziemo Latvijas mainīgajos dabas apstākļos, piemēram, 'Konfetnoje', 'Tīna', 'Auksis', 'Antej', 'Beloruskoje Maļinovoje' un citas.

Saimnieki: Guntis Ofkants un Kaspars Ofkants

Atrašanās vieta: Eglāji, Rauda, Smārdes pagasts, Engures novads, skat. arī: <https://fruittechcentre.eu/lv/demo-tikls>

Lienas Mucenieces saimniecība „Putēni”

Lai arī bioloģiski sertificētā platība ir 8 ha, saimniecībā tiek ražots plašs produktu klāsts - audzē ābolus, bumbierus, ķirbjus, sīpolus, bietes, dažādus kāpostaugus, salātus un pat saldo kukurūzu. Gurķus un tomātus audzē divās plēves siltumnīcās (200 m²). Saimniecība nodarbojas arī ar biškopību, un viņu bioloģiskais medus atzinīgi novērtēts pārtikas izstādē "Riga Food", saņemot sudraba un bronzas medaļas gardākā medus konkursā.

Saimnieki: Liēna un Edgars Mucenieki

Atrašanās vieta: „Putēni”, Kaibala, Lielvārdes pagasts, Lielvārdes novads.

SIA “Krogzeme” - bioloģisko upeņu komercdārzs

SIA “Krogzeme” (<https://www.krogzeme.lv/>) savu darbību uzsāka 2009. gadā kā dekoratīvo stādu audzētava. Kopš 2011. gada ir specializējušies upeņu komercdārzu biznesā - audzē upeņu stādus, ierīko upeņu komercdārzus, sadarībā ar Latvijas un ārvalstu zinātniekiem pilnveido upeņu audzēšanas tehnoloģijas, izstrādā biznesa plānus upeņu komercdārziem kā arī konsultē visus interesentus.

2016. gadā uzņēmums pievērsās bioloģiskai saimniekošanai, uzņemoties pirmās 3 gadu saistības. Šobrīd uzņēmums apsaimnieko 99 ha lauksaimniecības zemes, no kuriem 63 ha ir augļu un ogu dārzi – upenes, smiltsērķšķī, ābeles, bet 6 ha atvēlēti upeņu stādu audzēšanai. Savukārt 9 ha tiek audzēts sarkanais āboliņš.

Saimnieki: Diāna un Andris Krogzemi

Atrašanās vieta: "Vīnkalniņi", Viļķenes pagasts, Limbažu novads, skat. arī: <https://fruittechcentre.eu/lv/demo-tikls>

Ogu audzēšanas un pārstrādes uzņēmums SIA “Very Berry”

SIA „Very Berry” (<https://www.veryberry.lv/>) darbību uzsāka 1997. gadā, kad sāka piepildīt savu sapni par ogu audzēšanu. Izstrādātā kūdras purvā tika veidoti pirmie dzērveņu stādījumi. 17 gadu laikā ogu plantācijas ir sasniegušas 38 hektārus, no kuriem 20 ha ir dzērveņu, 12 ha melleņu, 5 ha avenes un 1 ha rabarberu.

Papildus ogu audzēšanai ir izveidojuši dabīgo sulu ražotni, kā arī nodrošina augļu un ogu saldēšanas un glabāšanas pakalpojumus.

Uzņēmuma dibinātāji un īpašnieki: Gundega un Sergejs Sauškini

Atrašanās vieta: Ogas, Dārziems, Gaujienas pagasts, Apes novads, skat. arī: <https://fruittechcentre.eu/lv/demo-tikls>

Projekta ATLAS partneri Latvijā:

- APP “Dārzkopības institūts”;
- Biedrība “Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija”;
- Latvijas Augļkopju Asociācija;

Projekts ATLAS darbību uzsāka 2019. gada oktobrī un tas ilgs 36 mēnešus. Tajā ir iesaistīti 30 partneri no septiņām Eiropas valstīm: Vācijas, Šveices, Grieķijas, Itālijas, Rumānijas, Spānijas un Latvijas. Projekta mērķis ir attīstīt atvērtu digitālo pakalpojumu platformu, kas izmantojama lauksaimniecībā, un izveidot ilgtspējīgu ekosistēmu inovatīvai uz datiem balstītai lauksaimniecībai. Tādējādi digitālo pakalpojumu platforma piedāvās inovatīvus, datu vadītus pakalpojumus lauksaimniecībā, lai palīdzētu uzlabot lauksaimnieku efektivitāti ilgtspējīgā veidā. ATLAS apvieno ieinteresētās personas, kuras aktīvi ir darbojušās automatizācijas, IoT (lietu interneta) un robotikas jomā jau laikā, kad jēdziens “viedā lauksaimniecība” vēl nebija radīts. Šo projektu koordinē Fraunhofera Integrālo shēmu analīzes un informācijas sistēmu institūts (IAIS), skat. vairāk: <https://www.darzkopibasinstitutus.lv/lv/projekti/savietojamibas-un-datu-analizes-sistema-lauksaimnieciba-atlas>.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 857125

